GAZET'A TRANSILVANIEI.

„Gazet'a" ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon. sunatória.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 46. BRASIOVU, 28|16 Iuniu **1877.**

Brasiovu, in 27 Iuniu 1877.

Cea mai importanta intrebare interna a monarchiei austro-ungare este in momentele de façia cestiunea despre atitudinea ce-o va luá in politic'a esterióra. Se prevedea, ca indata ce russii voru trece Dunarea, guvernulu austro-ungaru va trebuí se ia positiune in afara. Foile inspirate au sustienutu si sustienu, ca Austri'a „se va vedé necessitata" in cele din urma a-si satisface dorinti'a ardenta si a ocupá Bosni'a si Herzegovin'a in parallela cu russii, cari voru ocupá Bulgari'a. In ajunulu trecerei armateloru russe preste Dunare adusera foile officióse scirea despre decisiunea consiliului ministriloru si a militariloru din Vien'a de a luá imediatu mesuri militari, concentrandu deocamdata la fruntarie celu puçinu doua corpuri de armata sub comand'a generaliloru Rodich si Mollinary. Mare irritatiune a produsu acésta scire la turcofilii din Vien'a si mai cu séma la cei din Budapest'a. Maghiarii nostri spre esemplu nu ar' avé nimicu in contra preparatiuniloru militari, numai ei voiescu un'a cu capulu cá actiunea monarchiei se fia dirésa espressu contra Russiei in favorulu Turciei si pretindu obraznicesce dela guvernulu Majestatii Sale, cá se le dé garantii despre aceea, ca va urmarí numai acea tienta, care cade in scurt'a loru vedere.

Ministrulu de esterne inse séu ca nu póte se le dé acésta garantia, séu ca se afla indemnatu de alte fórte grave consideratiuni d'a observá tacerea, cu care s'a incongiuratu pana acuma si mai departe, ca-ci cu tóte interpellatiunile cu tóta agitutiunea pressei maghiare si a turcofililoru germani inca nu s'a facutu lumina nici catu e negru sub unghia asupra planuriloru ulteriore ale politicei austro-ungare in orientu. Parlamentele din Budapest'a si Vien'a nu mai suntu astadi de acordu cu atitudinea guvernului, scirile cele mai contradicatóre se respandescu cu si fora intentiune in monarchia si 'si afla resunetulu intre representantii tierii. Situatiunea a devenitu prin acést'a fórte acuta. Guvernulu pare a fi surdu facia de strigatele ce iesu din ambele parlamente. Se fia unu semnu acest'a alu unei procederi a la Mac-Mahon, in contra vointiei espresse a cameréloru? Multe se potu in diu'a de astadi. Fia inse cumu va fi, insasi impregiurarea, ca ministeriulu de esterne se tiene intr'o reserva atatu de mare, latiesce si intaresce totu mai multu credinti'a ca planurile sale suntu direse mai multu contra Turciei si ca ocuparea Bosniei si a Herzegovinei, pentru care se dice ca s'au numitu in secretu si guvernorii viitori, este tient'a cea mai d'aprópe a dlui de Andrássy. Ce urmari va avea o asemenea procedere si in laintru si in afara pentru monarchia nu se póte judecá inca astadi. Vedemu numai ca guvernulu ab á a luatu o decisiune pentru prepararea actiunei iminente si inlaintrulu monarchiei a si inceputu se fierba si se clocoteasca. Multe si differite sunt interessele, ce vinu in jocu si fara ciogneala cu greu se voru poté aplaná.

Resbelulu.

In momentulu supremu, candu lumea numai sciea cumu se-si esplice incremenirea armateloru russe la Dunarea de josu, veni importanť'a scire, ca actiunea s'a inceputu cu tóta seriositatea. Vineri in 22 Iuniu la 3 óre de maneti'a 10 companii de russi au trecutu Dunarea in apropiare de Galati mai insusu de Macinu, au atacatu si invinsu pe turcii, cari se aflau acolo, luandu-le intaririle in cari se adapostiau si 40 de prisonieri cerchesi. Acestu corpu de russi, care dupa o scire a agentiei Havas numerá numai 6000 soldati, a inaintatu fora se mai intempine vr'o resistentia si s'a intaritu, precumu ne spune „Romanulu" din Bucuresci, la o distantia de 12 chilometri dela Dunare pe nisce coline. Russii au avutu in acésta lupta 6 morti si 69 raniti. — Trecerea acestui micu corpu de armata s'a efeptuitu prin doue vapóre, inse corpulu celu mare, grossulu armatei va trece pe podulu, care sta gat'a langa Brail'a. In totu casulu este fórte tare inlesnita prin inpregiurarea, ca positiunile dominatórie turcesci din faci'a Galatiloru si a Brailei suntu dejá in manile russiloru, cari de buna séma n'au trecutu numai in numeru de siese mii, ci pana astadi s'au potutu transportá totu prin vapóre celu pucinu de cinci ori atata armata.

„Acésta trecere a russiloru se constata si prin o scire din Constantinopole, care dice, ca russii s'au folositu de ocasiune, ca armat'a turca s'a retrasu din Dobrugea, si au trecutu Dunarea. La inceputu turcii au voitu se se opuna, inse in fine totusi fura necesitati a se retrage. In dilele prossime póte deci avé locu o lupta decidiatória.

— Sambata in 23 Iuniu imperatorele Alessandru a avisatu ostirea dela Brail'a si podulu ce sta gat'a acolo pentru efeptuirea trecerei preste Dunare. Post'a de astadi ne va aduce de buna séma sciri mai noue despre evenimentele, ce s'au succedatu de atunci incóce pe malurile Dunarei de diosu.

— In dilele din urma s'a observatu o mare miscare si in sinulu armatei russe concentrate la Giurgiu, apoi corpulu alu nouelea de armata, care pana acumu erá la Slatin'a, inca a plecatu catra Turnu-Magurele la gur'a Oltului. Se crede, ca pe acolo inca se va fortiá trecerea preste Dunare.

— Armat'a romana, care este concentrata, precumu se scie, in Romani'a mica, inca a facutu tóte pregatirile pentru trecerea preste Dunare in Bulgari'a. Cestiunea cooperatiunei armatei romane alaturea cu cea russa este resolvita. Armat'a romana inca va trece Dunarea in Bulgari'a si va operá mai vertosu contra ostirei turcesci dela Vidinu si eventualu va incongiurá fortarét'a Vidinu. Atata nu se scie inca positivu, déca armat'a romana va fi comandata de insusi Domnitóriulu, precumu voiesce tiér'a, armat'a si chiaru Domnitoriulu insusi, séu va fi pusa sub comand'a unui generalu. Speramu inse, ca pre langa tóte uneltirile Austro-Ungariei armat'a romana va remané si dincolo cá si dincóce de Dunare totu sub comand'a suprema a Domnitoriului, a suveranului ei, apoi intemple-se chiaru si nenorocirea, cá se crepe de necasu toti cei ce pana astadi se légana in credinti'a, ca armat'a romana nu va vedé Bulgari'a.

— La 21 Iuniu n., óra postmeridiana, bateriele romane din Calafatu au deschisu foculu asupra Vidinului cu scopu de a impedecá continuarea unoru lucrari de fortificatiune. Bateriele turcesci au respunsu si lupt'a a duratu pana la 6 óre ser'a. Precandu inse foculu baterieloru turcesci n'au potutu se faca in Calafatu nice o stricatiune considerabila, deórace numai unele case fura vetemate, fora cá se fia cadiutu mórtu séu ranitu vre-unu soldatu romanu, pre atunci bombardamentulu din partea baterieloru romane au imprasciatu pe lucratorii la fortificatiuni, dintre cari au si omoritu pe mai multi, au distrusu o ambrasura in bateri'a de sub castelului bulgaru, pre care l'au gauritu in mai multe locuri, au adusu la tacere mai multe baterie dela bastionu, au opritu din functionare mor'a de vaporu si au aprinsu orasiulu Vidin in patru puncte diferite.

— Semnu invederatu, cumu-ca armat'a romana inca are catu mai curendu se treca prin marele botezu de sange, este intre altele si impregiurarea, ca in 23 Iuniu n. ambulantiele societatii Crucei rosiie au pornitu din Bucuresci spre Craiov'a. Numerulu trasuriloru se urcá la cinci-spre-diece; pe ele falfaiau cate doue drapele: unulu tricoloru nationalu si altulu alu Crucei rosiie. Intre trasurele institutului de bine faceri Elisabeta Dómn'a, ale Eforiei spitaleloru si a clubului tinerimei din Bucurésci se vedea, dice „Romanulu" si a dómneloru romane din Transilvani'a. Trasurele erau incarcate cu diferitu materialu pentru raniti si dupa ce fura santite cu apa santita in presenti'a Domnitoriului si a Dómnei, au pornitu spre gar'a Tergoviste, insocite de medicii necessari.

Diariulu „Deutsche Ztg." din Vien'a inca i se comunica din Bucuresci, ca acolo au sositu aprópe o suta de ambulantie din Dresd'a si din Berlinu.

— Din tóte aceste se vede, ca activitatea s'a inceputu seriosu la Dunarea de diosu. Dè Ceriulu, cá acestu inceputu se aiba unu resultatu fericitu, ca-ci numai unu bunu resultatu va poté se infunde gur'a cea calomniatória si insultatória a ungurilorn, a acestoru inimici neimpacati ai romaniloru si frati dulci, frati in Mohamedu cu turcii; numai unu fericitu resultatu alu armelore romane ne va pune si pe noi aici in positiunea, de a nu mai lasá se ne mai insulte impunitu aici in patri'a romana strabuna nisce gunóie de ómeni, cari trecu de diurnalisti maghiari. Nu ni-a ajunge nóue nedreptatirea politica civile, atacurile contra altoru clenodie scumpe ale nóstre, trebuie inca se mai suferimu necontenite atacuri asupra demnitatii nóstre nationali?

Noi intru adeveru amu doveditu multa pacientia facia cu necalificabilele insulte, cu cari diurnalele jidano-maghiare ne onorédia intr'o di cá intralta, inse ar' trebui se scia si acei diurnalisti neobositi in insulte, ca in fine se póte rumpe si cea mai tare córda a rabdarei.

— Prin inceperea actiunei la Dunare, miscarile armatei din Armeni'a si-au mai perdutu din importantia, inse in totu casulu ele voru devení momentóse indata ce forturile Cars si Erzerumu voru cadé in manile russiloru, ceea ce astadi este mai probabilu cá pana acumu. Bombardarea Carsului se continua si se crede, ca sórtea acestui orasiu incongiuratu cu forturi se va decide in dilele prossime. O telegrama a diurnalului „P. Lloyd" anuncia lumei europene, ca in 16 Iuniu a avutu locu o lupta vehementa intre 12 mii turci si 20 mii russi; turcii au fostu batuti, causandu-li-se o perdere de 600 ómeni, intre cari si Mehmed pasi'a, si asiá s'au retrasu spre Delibaba. Armat'a lui Muktar-pasi'a e la Copricoi, pentru cá se acopere orasiulu Erzerumu. O alta scire dela Constantinopole 23 Iuniu dice, ca in Asi'a s'a incinsu o lupta vehementa, alu careia resultatu nu e cunoscutu, fiindu ca lupt'a durédia inca in apropiare de Erzerumu.

— In resbelulu acest'a armele muntenegrine se vedu a fi mai pucinu norocóse cá in resbelulu din vér'a trecuta. Scirile din tóte partile vinu a constatá, ca armat'a lui Nichita se afla in mare strimtóre. Ba unele telegrame turcesci vréu a scí, ca armat'a lui Suleimanu-pasi'a, dupa ce a sacrificatu 7000 mii ómeni s'a intrunitu la Spuz cu armat'a lui Ali Saib si acumu inaintédia incetu, dér' siguru spre Cetinea. — Trecerea armatei russe preste Dunare va da de buna séma si lupteloru din Muntenegru alta directiune.

Diuariulu „L'Orient", care appare in fiacare di in limb'a francesa la Bucuresci si este fórte bine servitu, publica urmatóriele sciri mai noue:

Giurgiu, 12/24 Iuniu 11 óre sér'a. Astadi la 3 óre postmeridiane russii au inceputu se bombardeze Rusciuculu. Fiindu Dominec'a si multu publicu prin cafenele, generalulu a tramisu officieri, cari se previna pe ómeni d'a se retrage, ca-ci „bombardarea se incepe." Unii se retrasera, altii inse voira inca se mai romana; inse iute se caira de acést'a, pentru-ca incependu bateriele russe foculu, turcii spedara imediatu asupr'a Giurgiului o plóia de obuse. Siepte civilisti au fostu raniti. Actiunea a fostu fierbinte si a duratu pana la 10 óre ser'a. Mai multe case au fostu aprinse. Gimnasiulu romanu, cas'a consulului germanu, doua biserici si mai multe alte didiri au fostu distruse.

Credu, ca russii voru trece Dunarea pe la Slobosia séu cevasi mai susu la Paraipan. Insemnu, ca se facu multe pregatiri pentru acést'a operatiune, si candu veti primi aceste, faptulu póte va fi implinitu.

Brail'a, 25 Iuniu. Trebuie se fi trecutu pana acuma 30,000 russi pe tiermulu dreptu alu Dunarii. Tulci'a si Isacic'a inca nu sunt ocupate de russi. Numerulu totalu alu mortiloru e 48, acela alu vulneratiloru 170, cifre controlate.

Galati, 25 Iuniu. Russii au intratu in Macinu fora lupta. Turcii s'au retrasu inaintea loru.

— Cativa vulnerati russi au fostu adusi la Bucuresci, intre altii unu generalu de divisiune si unu colonelu. Ei au fostu transportati in spitalulu Brancoveanu, unde au mersu sei visiteze si Tiarulu.

„Monitorulu" Romaniei independente publica decretulu din 25 Maiu, prin care se promulga urmatóri'a lege:

„Art. I. Sum'a de 914,000 lei, ce figuréza la cheltueli in bugetulu an. c. cá dare catra Pórta, **se sterge** dela acelu capitolu.

Art. II. Acésta suma se affectéza la cheltuelile intretienerei armatei pe an. curentu. 1877"

M. S'a Domnitoriulu Carolu I cu decretu nr. 1,263 din 30 Maiu a binevoitu a distinge pentru curagiu si devotamentu, doveditu in 28 Aprile 1877 cu ocasiunea bombardarii dela Oltenitia, pe 13 officiari milit. cu medali'a de auru: **„virtute militaria."**

Cu ordinea **„Stéu'a Romaniei de cavaleru** doi soldati; cu medali'a de argintu: „virtute militaria" se distinsera 10 Sergenti, unu corporalu si 2 soldati. Eroismulu martiale alu romanului 'si aflà recunoscinti'a meritata.

— Consolini, unu capitanu garibaldianu, venindu la Bucuresci, a facutu — dupa cumu fù insarcinatu de eroulu Garibaldi — una propunere guberniului romanu in privirea formarei unei legiuni italiane, ajutórie la fratii loru.

Societatea „Crucea rosia" si femeile romane din Transilvani'a.

Bucuresci, 10 Iuniu 1877

Astadi a plecatu la campulu de resboiu prim'a ambulantia a societatii „Crucei rosie" din Bucuresci.

Dea lungulu bulevardului erau insirate trasurele ambulantiei, fluturandu de asupra loru dóue steguri: unulu erá tricolorulu tierei si altulu albu alu societatii. —

Tóte trasurile -si aveau inscriptiunile loru si mai cu séma erá admirabila trasur'a societatii de bine-facere „Elisabet'a Dómna", a „Eforiei spitaleloru civile" si a clubului „Tinerimea".

Erá inse una, camu la midiuloculu celorulalte, care atragea asupra'i in specialu privirile publicului; acesta trasura fiindu pré frumosu impodobita, avea urmatóri'a inscriptiune: **„Dómnele romane din Transilvani'a."**

Animele romaniloru bateau de bucuria, vediendu, ca in façi'a neumaneloru obstacule, ce intimpina ai nostri, ei totusi n'au incetatu de a alerga cu obolulu loru, de a se alipí cu anim'a si sufletulu loru langa surorile loru, langa fratii loru din Romani'a independenta spre a alina dorerile ostasiloru romani raniti.

Onóre dér' comitetului societatii, care n'a pregetatu a numí o trasura de ambulantia si pe sem'a femeiloru romane din Transilvani'a.

Cu modulu acest'a comitetulu a offeritu femeiloru romane din Transilvani'a dorit'a ocasiune de a figurá alaturea cu sororile loru d'aici in cautarea ostasiloru romani, cari voru fi raniti pe campulu de onóre.

Ide'a comitetului, de a esprime astufelu multiumirele sale, e sublima, e incuragiatória si va remané cu pietate aduncu inradacinata in animele romaniloru.

Lumea cunósce in deajunsu mesurile arbitrarie, cu cari sunt loviti Transilvanenii chiaru si in simtiemintele loru umanitarie si de aceea aproba si stiméza cu atatu mai multu ide'a comitetului, cu catu ea manifesteza, ca romanii din Transilvani'a mai preferu persecutiunile, decatu sé fia insirati in secululu lumineloru intre popórele intunerecului, cari nu traiescu decatu numai pentru burt'a loru.

Credu, ca asemenea va plecá in curendu si ambulanti'a, infiintiata sub conducerea onorabilei dómne Mari'a Rosetti, care lucrédia neincetatu pentru completarea acestei ambulanti cu totu felulu de utensilii si care va purtá numirea „Ambulanti'a comerciului."

Nu credu, ca comerciantii romani si femeile romane din Transilvani'a voru renunciá ocasiunea ce li se presenta de a ocupá si a intretiené si in acésta ambulantia unu locu demnu si stralucitu in midiuloculu consangeniloru loru comercianti din Romani'a.

Mesurele unguriloru de terrorisare luate in contr'a romaniloru dejá au inceputu a desceptá si a agitá simpathiele Europei civilisate pentru victimele dualismului, simpathii, cari mai curendu séu mai tardiu, inse fora siovaire si neaparatu voru merge dreptu la tienta spre a imblandi firea acelor'a, cari in totu-dea-un'a s'au aretatu neaccesibili pentru civilisatiune si umanitate.

La Parisu a aparutu dilele acestea o carte, intitulata „L'histoire de l'Austriche", scrisa de d. Louis Asseline.

Mai tóta press'a francesa se ocupa de acestu studiu istoricu-politicu si confirma intru tóte vederile politice ale autorelui in privinti'a starei din intru a monarchiei austro-maghiare.

Autorulu, analisandu cu multa cunoscintia si din firu in peru starea nationalitatiloru, trecutulu si presentele loru, conclude cu multa petrundere, cu argumente neinfrangibile si cu o logica puternica, ca „maghiarii, déca voru se-si pastredie individualitatea loru nationale, se primésca cu amendóue manile introducerea sisthemului federalistu in monarchi'a austriaca, ca-ci altufelu in midiuloculu slaviloru si alu romaniloru, pe cari ei nu'i voru poté nici-odata sdrobí séu desnationalisá, voru apune neaparatu de pe façi'a pamentului."

Teofilu Francu.

Nota min. de externe alu Romaniei

MIHAILE COGALNICEANU, prin care comunica poteriloru declaratiunea de independentia a Romaniei:

„Bucuresci, 22 Maiu (3 Iuniu) 1877.

Domnule agentu!

Not'a ce amu avutu onóre a ve tramite cu dat'a de 2/14 Maiu, vá anuntiatu mai pe largu causele, cari au provocatu complet'a intrerupere a buneloru nóstre relatiuni cu inalt'a Pórta, si cari au creatu pentru Romani'a o situatiune nóua si neprevediuta. Atacurile continue, la cari este expusa tóta lini'a fruntarieloru nóstre dunarene din partea armatei ottomane, au irritatu din ce in ce mai multu opiniunea publica din tiér'a nóstra. Influinti'a crescenda a acestoru irritatiuni deveni din ce in ce mai sensibila, si la 21/9 si 22/10 Maiu, corpurile nóstre legiuitórie au adoptatu spontaneu o motiune, care tindea cá se creedie Romaniei, façia cu inalt'a Pórta, o positiune independenta, libera si hotarita, punendu-se prin acést'a capetu acelei situatiuni, resultate din dependenti'a reu intielésa dintre noi si Turci'a. Guvernulu Altetiei Sale Carolu I nu s'a crediutu in dreptu de a inadusí acésta miscare.

De altmintrelea, o asemenea incercare ar' fi fostu, pe catu de zadarnica, pe atatu de contraria aceloru simtiemente de indignare legitima, pe cari le a impartasitu si suveranulu Romaniei si supusii sei. Prin urmare independinti'a completa a Romaniei s'a proclamatu de catra tóte vocile ei competinte. Poporulu, cá si suveranulu, sunt fermu decisi de a o aperá cu arm'a in mana; aceeasi decisiune au si façia cu integritatea territoriului nostru, cu care independinti'a Romaniei de aici inainte e identica in ochii tuturoru romaniloru. Nu potu, dle agentu, se ve infacisiesu mai bine caracterulu solemnu alu acestei afirmari, decatu tramitiendu-ve din nou in anexa, acele cuvinte memorabile, cu cari a respunsu la 10/22 Maiu Alteti'a Sa Principele, la felicitarile corpuriloru legiuitórie.

Consideratiunea, de care damu probe in continuu façia cu guvernulu . . ., pe lenga care dv., dle agentu, representati interessele tierei si pe noi, 'mi impune datori'a cá se ve invitu, se aduceti la cunoscinti'a Excell. sale acestu actu, care a luatu caracterulu unei dogme religióse in existinti'a nóstra nationala.

De altmintrelea, din momentulu, din care principatele romane de ódinióra au participatu la binefacerile, pe cari protectiunea poternica a guvernului . . . a recunoscutu pentru ele, Romani'a nu a avutu nici unu motivu de indoiéla, ca progressulu ei continuu ar' fi scapatu din vederea acelui guvernu. Passulu, la care ne-au silitu circumstantiele amare, e cu deseversire independentu de actiunea nóstra, e consecinti'a necessaria a acelei protectiuni. Nu ne indoimu dér', ca acelu passu va fi vediutu cu bunavointia de guvernulu . . ., chiaru si déca impregiurarile de façia ar' amaná recunóscerea officiala a independintiei nóstre pentru unu timpu, pe care nu-lu potu face a se apropiá mai curendu, decatu evenimentele si bun'a-vointia a poteriloru.

Apretiamu pe deplinu abtienerea prescrisa tuturoru de momentele exceptionale ale acestoru impregiurari si de si dorimu, ba credemu, ca e necessariu cá se dobandimu catu mai curendu confirmarea nóuei nóstre stari politice pe calea internationala, cu tóte aceste modestele nóstre dorintie se marginescu in acestu momentu, cá se avemu dela guvernulu . . . o simpla declarare de aderatiune in privinti'a caii pe care amu apucatu, si pe care voimu se ne mantienemu si de adi inainte, excludiendu ori-ce influintia externa.

Cu tóte acestea speramu, dle agentu, ca vomu obtiene dela bunii nostri protectori promissiunea, ca la totu casulu nu se va comite façia cu natiunea romana acelu actu de violintia, reinnoindu-se relatiunile nóstre façia cu Pórt'a. O asemene comunicare ar' fi de natura, cá se limitedie intr'unu cercu bine definitu activitatea de acumu a tierei nóstre. Ar' scapá natiunea romana de consecintiele unei stari de incertitudine, care déca va fi indelungata, ar' poté se'i fie fatala, perdiendusi increderea in viitoriulu, care a condus'o pana aici.

Siguri de spriginulu poteriloru in ceea ce privesce garantarea indedendintiei, mai contandu si pe acelu dreptu, ca Romani'a -si va pote ridica vocea in modu officialu cu ocasiunea regularei relatiuniloru sale internationale la finea acestui resbelu, ea se va conformá acelei atitudini, care si pana acumu a sciutu in totudéuna se'i castige buna-vointi'a poteriloru garante. Pe acésta cale, care a fostu in totudéun'a asiá de salutara pentru ea, póte acumu se urmedie cu atatu mai lesne, ca-ci se simte cu tótulu libera de acele legaturi, reu intielese, cari o uniea cu Turci'a. De aceea speramu, ca crescerea autoritatiei Romaniei in sensulu, cumu s'a facutu prin actulu seversitu, vá confirmá pentru viitoriu pacea si fericirea unei tieri, care va deveni unulu din elementele cele mai necessarie ale Europei din Orientu.

Atitudinea nóstra din trecutu a potutu se convinga pe tóte poterile garante despre scopurile, ce urmarimu. De aici inainte, atitudinea nóstra in totalu cá si in parte va poté se convinga pe poterile vecine, ca politic'a nóstra e conservatória. Déca ne-amu despartitu acumu de Turci'a, acést'a amu facut-o, cá se numai fimu expusi acelei gene, care n'a incetatu nici-odata de a ne impedecá progressulu. Guvernulu A. S. Princepelui Carolu e convinsu, ca primindu si insusindu-si declaratiunea de independentia pronuntiata cu atat'a energia de camere, a lucratu nu numai in interessulu realu alu natiunei, ci totu-odata a procuratu si poteriloru garante terenulu comunu pentru buna intielegere si armonia. Déca guvernulu n'a comissu vr'o gresiéla, — si póte se crédia cu dreptu cuventu, ca n'a facutu acést'a, — acumu are dreptulu si datori'a de a sperá, a solicitá si a adastá deplin'a aprobare, séu deocamdata, celu pucinu consimtirea, care se intarésca tier'a pe calea salutara, pe care a apucatu.

E datori'a dv., dle agentu, cá comunicandu Excell. sale, dnu ministru de externe, acésta nota verbalu si in copia, se impreunati cu ea si asigurarile profundei recunoscientie, cu care primesce guvernulu romanu nóua proba de inalta buna-vointia din partea guvernului . . . déca va promite cu acésta ocasiune asigurarea viitoriului politicu alu Romaniei.

Primiti, dle agentu etc.

Cogalnicénu.

Damele romane din Bucovin'a au fostu intre cele d'antaie, care au appellatu la publicu pentru contribuiri, in favorulu soldatiloru romani raniti in resbelu. Reproducemu ér' cu placere **appellulu** acest'a alu nobileloru dómne din Bucovin'a, care suna asia:

„P. T.

In Romani'a, vecin'a nóstra s'a aprinsu unu resbellu crancenu cu tóte nefericirile si suferintiele ce aduce fia-care resbellu in urm'a sa. Compatimirea este generala, si fia-care anima privesce cu viua durere la cei raniti pe campulu resbelului si la lacrimele si neajunsurile familieloru loru.

Este unu actu sacru de umanitate a aliná suferintiele celoru nefericiti, o santa datoria a ajutorá pre fia-care ce patimesce. Suntemu déra convinse, ca esprimemu o dorintia generala, déca ne adresamu catra totu publiculu din Bucovin'a si mai alesu catra romanii si romancele din tiéra cu invitarea de a participá la acestu actu umanitariu cu offrande din parte-le si colecte de ajutorare facute in cerculu amiciloru si cunoscutiloru.

Cá espeditiunile particulare se nu gresiésca scopulu loru s'a manifestatu dorinti'a, cá se fixeze unu locu de centralisare. Ve rugamu dera P. T. domni si dómne se bine voiti a tramite offrandele in scama, bandage séu bani ce veti bine-voí a sacrificá pentru acestu scopu umanitariu catra adres'a duei N a t a l i' a H o r m u z a k i in Cernauti séu duei Helen'a Popovici in Sucév'a, spre a fi espediate immediatu cu listele binefacatoriloru catra comitetulu centralu alu Crucei rosie.

C e r n a u t i in Maiu 1877.

Victori'a Zott'a, Eufrosin'a Hormuzaki, Eufrosin'a Petrino, Mari'a Petrino, Pulcheri'a Stîrcea, Catinc'a Vasilco, Aglai'a Vasilco, Anisi'a Mustazza, Olg'a Grigorcea, Helen'a Popovici, Natali'a Hormuzaki."

Abrudu, in 20 Iuniu 1877.

(La cestiunea ranitiloru ostasi romani.) Corespondentele dv. din Alba-Iuli'a a fostu pré bine informatu, impartesîndu-ve, ca si la noi avea se se constitue unu comitetu de dame pentru ajutorarea ostasiloru raniti romani din Romani'a libera. Nu erá nici de presupusu, ca capital'a muntiloru eroici se degenereze in simtiemintele sale de iubire si umanitate façia de fratele, care eroicesce lupta pentru marirea numelui romanu. Dér', cu referire la comitetulu infiintiandu, damele nóstre au propusu, inse Tisza a dispusu, si éca ne vediuramu impedecate in aceea, ce a interdice ar' fi aflatu omulu de impossibilu, fiindu-ca in dilele mai nóue numai basi-bosucii au fostu timbrati de Europ'a intréga de atari, cari nu sciu in ce pomu cresce umanitatea. Noi uitaramu inse, ca mandatarii nostri vitregi legara fratietatea cu acestu soiu de ómeni. Fia-i de bine. Noi inse in butulu toturoru uneltiriloru loru vomu pasî cu barbatia pe calea detorintieloru nóstre nationale. Fia-i in privinti'a acést'a mica dovada, ca si aci la noi, in loculu acest'a de insemnate reminiscintie istorice pentru dinsii, nepotendu-se constituí comitetulu propusu, a luatu asupra sa colectarea pentru ostasii romani raniti dómn'a A n'a F i l i p u, curgundu colectarea cu resultatu frumosu. Acestu resultatu la tempulu seu vi se va comunicá. Pana atunci inse se gratulamu si multiamimu din anima aceloru brave dame romane, care, cá si dómua An'a Filipu, in momentuóse dile, cá si cele presinte, prin fapte laudabile si barbatesci inspira insufletîre si incredere in venitoriulu nostru si procura stima si respectu natiunei nóstre. ea.

Alb'a-Iuli'a 21 Iuniu 1877.

(L a c e s t i u n e a a j u t o r a r i i o s t a s i l o r u r o m a n i r a n i t i). Rentorcundu dintr'o comissiune numai adi din Orestia, indata si grabescu a ve reportá despre laudabil'a portare a dameloru romane din Orestia in cestiunea ranitiloru ostasi romani de preste Carpati. Inca a trei'a di de Rusalie tienura densele o adunare, constituindu-se unu comitetu, alósa fiindu de presiedinta dn'a An'a Tincu, de cassiera dn'a Aureli'a Vladu, éra de secretaria dn'a Leontin'a Dobó Popoviciu. Comitetulu constituitu delocu a si inceputu activitatea sa cu celu mai bunu resultatu. In urmarea oprirei regimului maghiaru, comitetulu braveloru dómne romane din Orestia inca a trebuitu se-si incete activitatea s'a, pentru-ca atare avea se fia disolvatu, inse caus'a, pentru care s'a constituitu, a fostu pré santa, si simtiementulu de iubire catra fratele ranitu luptandu pentru marirea patriei sale a fostu pré mare, incatu aci cá si in Sibiiu, Clusiu, Alb'a-Iuli'a si alte locuri se nu se puna una in frunte, luandu collectarea asupra s'a. Acést'a brava romana a fostu dómn'a An'a Tincu. Precumu siguru ve potu reportá, s'a collectatu dejá pana acumu scame, bandagie si bani in valóre de preste patru sute fl. v. a.

De asta-data una voiescu a mai aminti totu la cestiunea acést'a. Éca, ca si in Orestia, asiá si in mai multe locuri locuite de romani, vedemu in caus'a acésta femei'a romana stralucindu in virtutile strabuneloru loru antice. Regretamu inse, ca in unele locuri observamu din partea barbatiloru atata negalanteria, cá se nu dicemu indolentia, de nu grabescu a se mandrí pe calea diurnalisticei nóstre nationala innaintea lumei de stramosiésca virtute insufletîtória a femeiei romane, de si densii trebuie se scia aceea, ca castigulu moralu ce produce acésta miscare nationala dupa parerea nóstra e de o miia de ori mai mare decatu amesuratu starei nóstre slabe materiale ajutoriulu neinsemnatu ce 'lu potemu oferí iubitiloru nostri frati. Éca, unu caletoriu a trebuitu se vina, cá se descopere natiunei si lumei si laudabil'a portare a dameloru romane din Orestia, de si in Orestia avemu destui barbati de aceia, cari potu se scia, ca publicarea acteloru frumóse e necesaria, deosebitu si pentru indemnu si esemplu bunu de imitatu. C.

Consemnarea

offerteloru si a baniloru adunati dela femeile romane din H a t i e g u pentru ostasii romani raniti din Romani'a si pentru usiurarea suferintieloru acelor'asi.

Susan'a B. Popoviciu, 120 comprese de pandia, 50 triangule de pandia nóue 14 fasii de pandia nóua, si 12 table vata, fl. 30; dsiór'a Septimi'a Popoviciu 2 chile scame, Teresi'a Ratiu 12 table vata, 6 sterguri de pandia, Lucreti'a Borh'a nasc. Ratiu, 6 table vata, 6 fasii de lungime 4 m. 67 c. m., 6 triangule de pandia nóua, 40 comprese si 25 deca-grame scame, fl. 10; Mari'a Bersanu 6 fasii de chiffonu, 12 triangule si 14 comprese, fl. 5; An'a Nandr'a fl. 5; Susan'a Ivascu, 6 fasii de pandia si 17 d. gr. scame fl. 5; Fir'a Munteanu fl. 3; Amali'a Olteanu fl. 5; Sofi'a Popoviciu fl. 5; Amali'a Florianu fl. 5; Susan'a Vladu 1 napol. Fir'a Fagarasiu 8 fasii de pandia nóua, fl. 5; Fir'a Serafinu fl. 10; Elen'a Ciuciu fl. 5; Susan'a Romanu fl. 10; An'a Baiasiu fl. 2; Anett'a Anchenu fl. 3; Susan'a Noacu 68 d. gr. scame; ér' in bani fl. 3; Elis'a Popoviciu, 50 d. gr. scame fl. 3; Mimi Todosie 88 d. gr. scame si 2 galbini, Charlotte Ciuciu, 7 fasii de chiffonu, 43 d. gr. scame, Sofi'a Cismasiu, 7 d. gr. scame, fl. 2; Mari'a Celegredeanu fl. 3; Elen'a Popu fl. 3; Susan'a Doboiu fl. 1; Mari'a Doboiu fl. 2; Mari'a Cornea fl. 4; Ioanu Streitiariu fl. 1; Mari'a Popescu fl. 1; Fir'a Popescu fl. 1; Mari'a Popescu fl. 1; Anic'a Serafinu fl. 1; Min'a Ratiu fl. 2; Elen'a Celegredeanu fl. 5; Fir'a Viltu fl. 2; An'a Petroviciu, 10 camesi, 10 parechi ismene, 8 fasii de pandia 6 table vata si 2 lepedee, fl. 20; Beniaminu Demsusianu vicariu fl. 5; Susan'a Balasiu 50 d. gr. scame. Mari'a Nandr'a 8 fasii de pandia nóua.

Sum'a: 168 fl., 2 napol., 2 galb. Id est: 168 fl. v. a. 2 Napoleond'ori si 2 galbeni imp.

Acésta collecta s'a tramisu pe lunga adressa:

„Domnului principe D i m i t r i u G r. G h i c a,
presiedintele societatiei romane „Crucea rosia"
in B u c u r e s c i.

Femeile romane din opidulu Hatiegu (in Transilvani'a) miscate de simtiemintele curate, ce le nutrescu pentru fratii loru din Romani'a libera, cari tocmai acumu lupta pe campulu resbellului, -si au tienutu de datoriutia sacra a concurge si densele cu obolulu loru intru ajutoriulu celoru raniti. —

Subscrisele in calitate de collectante avemu onóre a asterne atatu obiectele catu si banii adunati in suma de 168 fl. in val. austr., doi napoleondori si doi galbeni, pre lunga consemnarea aci cu tóta onórea alaturata.

Cu profundu respectu
S u s a n'a B. P o p o v i c i u m. p.,
L u c r e t i'a B o r h a n. R a t i u m. p.,
collectante.

H a t i e g u, in 2/14 Iuniu 1877."

Rocn'a vechia 1 Iuniu, 1877.

In comunitatea opidana Rocn'a-vechia (Ruconiumu, Alt-Rodna), ce e dreptu, in fapta s'au deschisu scól'a erariala de statu pentru minarii de acolo, ca-ci aceea au pretins-o densii, déra mai tare dnii loru dela erariulu montanu. In acea scóla functiunédia 2 invetiatori si o invetiatorésa, cu salaria dela statu. Acesti invetiatori nici baremu unulu nu scie vorbi limb'a poporului, ci curatu numai limb'a maghiara; pre care inse atatu minarii din Rocn'a, catu si pruncii loru nu o cunoscu de locu, ca toti vorbescu esclusivu numai limb'a romana; ér' bietii invetiatori la prelegeri in scóla trebuie se se intieléga cu pruncii numai prin gesturi cu manile, séu prin miscarea capului. Ori nu este acest'a o adeverata tortura asupra micutiloru pruncuti! In comunitatea opidana Rocn'a vechia suntu mai bine de trei din patru parti romani, ér' restulu 'lu forméza maghiarii, pucini germani si armeni. etc. Cu tóte aceste pruncii granitiariloru nici baremu unulu (fora numai fiiulu perirei!) n'a parasitu scól'a confes. gr. cath., va se dica nici unulu n'a ratacitu in turm'a cea straina, de unde se vede, ca, desi esiste scól'a maghiara de statu in Rocn'a, totusi intre romani prinde slabe redacini ungurismulu. Romanii din Rocn'a au scól'a loru confesiunala, care nu sta reu in privinti'a invetiamentului; sta inse fórte reu in privinti'a edificialoru scolare, c a-c i e d i f i c i a l e, care le-au avutu pentru scól'a confes. — si care au fostu edificate cu mari sacrificia, numai prin romanii fosti granitiari si pre pamentulu loru propriu, l i-s'a u l u a t u c u f o r t i a militaria, (védi „Gazet'a Tran." din 1876) si astadi in acele edificia se afla scól'a de statu; ér' romanii 'si sustienu scól'a confes. in case private inchiriate pre bani.

Suntemu inse de firma sperantia, ca acele edificia, fiindu luate pre o cale illegale, de si póte acumu indata nu (pana va fi carm'a ministeriului ungurescu) déra catu de tardiu éra le vomu recapeta (ca-ci suntu proprietatea nóstra privata) si suntu recunoscute de Maiestatea S'a pré b. Monarchu prin autografulu imperatescu din 27 Augustu 1861 si credemu, ca In. Ministeriu reg. ung. a fostu reu informatu, de a calcatu acelu autografu imperatescu, si a luatu acele edificia.

Pentru scól'a erariala a minariloru din Rocn'a, s'a constituitu si consiliulu scolasticu, in care suntu representati numai maghiarii (minarii), desi intre romanii din Rocn'a inca se afla persóne destule, cari ar' poté cu demnitate ocupá unu atare locu onorificu. Acelu consiliu scolasticu consta din d. Mialovicu, unu serbu renegatu si administrastore montanu cá presiedinte, Lüpner, bohemu maghiarisatu, Bartok, doctor, secuiu si Zagiva preutu rom. cath. Se vede dér' de aici destulu de claru cata antipathia au acesti minari catra romanii fosti granitiari! Mai descoperu si aceea, ca de candu au ocupatu postulu de prefeptu montanu acelu Mialovicu nu mai incetédia processele intre erariu si comuna, ambele au facutu spesse enorme. Comun'a si respective cas'a comunala e sleita cu totulu facia cu financiele. Speramu, ca Inaltulu reg'mu va pune capetu acestoru processe, daunóse atatu statului catu si comunei.

De alta parte se vede, ca intre romanii din Rocn'a a (camu) r e c i t u m u l t u din spiritulu si zelulu nationalu romanu; ce se vede de acolo, ca, desi este unu numeru frumosu de inteligenti romani, totusi nu se citescu in Rocn'a numai 2, di doua foi romane, care le sustiene una preutulu si alta unu invetiatoriu, éra ceilalti toti citescu foi germane, póte ca ar' citi cele maghiare, déra nu sciu limb'a. Pana in an. espiratu s'a prenumeratu „Gazet'a Tran." din cas'a allodiala, si si pre an. acesta s'au votatu acea suma, dér' zelosulu primariu actualu n'a voitu a mai spendá decatu pentru „Tageblatt"!

In urma descoperu ca processulu in contra locuitoriloru din Rocn'a, cari au aperatu dreptulu loru de proprietate, cu ocasiunea luarei cu forti'a a edificiulu scolasticu gr. cath., s'a terminatu. Respectivii au fostu dejudecati „pentru tumultulu inscenatu (la care nu s'au intemplatu nemicu, nici baremu cea mai mica lovitura) la arestu dela una luna pana la trei, éra aceia, cari au ruptu zaruri si au deschisu usile incuiate s'au eliberatu cá nevinovati!! La tóta scen'a acésta deregatorii de unguru séu sasi n'au luatu parte, ci numai deregatorii de romanu (?!) s'au facutu unelte maghiariloru; firesce ca si acésta e o politica-ungurésca — si romanii n'au dreptu a se plange, ca ungurii le-au facutu ceva reu, ca-ci dnii de romanu pentru unu osu de rosu s'au facutu unelte contra fratiloru loru.

C a m i l u.

Blasiu. 22 Iuniu 1877.

D l e r e d a c t o r u! Una fapta infioratória neaudita pre locurile nóstre turbura adûncu spiritele populatiunei de pre aici fora alegere de pusetiune sociale, nationalitate, si ce alte diferintie mai sunt printre ómeni.

In comun'a H u s u s e u, departata de aici cale de 2 óre, Marti, candu incepea se se amestece diu'a cu nóptea, fiendu inca di, una céta de banditi se aruncà asupr'a casei evreului B o r'a (Baruch Klärmann), si-lu ucise si dispoià.

Lucruri de aceste pe la noi nu s'au mai pomenitu. Furturi, batài de mórte, ucideri in furia, dá, s'au intemplatu si se intempla si pe aici; dér' scolare cu poterea pre cas'a omului cu scopu de a-lu ucide si despoiá, acest'a este pentru noi unu ce cunoscutu numai din istoriele pusteloru ungu-

riane si ale altoru tienuturi departate. Ér' apoi cutezarea órba, cu care s'a dusu intru implenire fapt'a, sémena fórte multu a fabula, incatu se nu fia atatia martori demni de tóta credinti'a, chiaru si noue cestoru din apropiare n. s'ar' paré, ca totu lucrulu este scornitura. Si elu este una prea trista realitate!

Pre candu tieranii veniau dela campu, 5—8 banditi (numerulu nu se scie a nume, singuru aceea se pare adeveritu, ca nice nu au fostu mai pucini de 5, nice mai multi de 8) calcara cas'a evreului numitu. Afara erau cinandu unii domestici, cari de frica s'au departatu; ér' Bor'a siedea in casa la cina cu fiiulu, fet'a si afinele seu. Mai erá de aci si una servitória cu unu pruncu micu, éra dómn'a Bor'a din intemplare esîse afara, unde a remasu tupilata sub totu decursulu tragedîei.

Patru banditi cu façiele negrite au intratu de una data si si-au descarcatu armele asupr'a domnului casei, carele lovitu in grumazi cadiù mortu. Celi alalti doui barbati din casa se scolara in contr'a lotriloru, inse capetandu unele rane usióre, se convinsera, ca resistinti'a loru ar' fi deserta si asiá lasara pe banditi se-si continue trêb'a in pace.

Intru aceea comun'a intrega se alarmá, incepura a suná clopotele intr'o urechia. Multi cursera spre loculu scenei, dér' nimeni nu cutezá a se apropiá si a intinde ajutoriu celoru periclitati. Unulu — doi dintre banditi stá in strada si spariá multime cu amenintiàri si puscature.

Primariulu (unu simplu tieranu) n'a sciutu de ce se se apuce, dintre proprietari inca nu a fostu nici unulu, carele se-si fia pestratu mintea la loculu seu. Fric'a adusese pe toti in confusiune completa. Deci banditii petrecura vre-o d o u e ó r e in cas'a victimei loru trudindu-se, cá se sferame cass'a Wertheimiana, unde scieau, ca evreulu are parale. —

Locuitorii fugira, care in catrau. Nice-una minune. Erau fora arme. Altii, aveau arme, dér' si-au facutu neluciri si nu s'au folositu de ele. Unu proprietariu, carele a servitu in armata si acumu este officieru la honvedi (b. Sz.), incarca famili'a sa pe caru si fugi la Blasiu, cu doue pusce in carutiu. Unu ingineru, de care spunu, ca asemene a fostu officieru, nu se opri pana in Teiusiu.

Asiá s'a terminatu atacului pe la 10 óre. — Bor'a este mortu, ceilalti doi sunt raniti, afora de acea banditii puscandu necontenitu pe afara au vulneratu trei sateni, dintre cari unulu se fia si moritu.

Cass'a cea mare n'au potutu-o sparge, dér' au spartu un'a mica si au luatu dintr'ins'a 2500 pana 2800 fl. Argintaríele, de cari erau la unu centenariu, le-au lasatu neatinse.

In catu pentru motivulu faptei, acel'a se vede a fi fostu mai multu r e s b u n a r e a, decatu rapirea. Acest'a se vede de acolo, ca pe domnulu casei l'au puscatu, fora se fia cerutu dela elu deschiderea cassei; éra pe ceilalti doi i-au lasatu in pace. Afara de aceea dupa caderea lui Bor'a unulu dintre banditi l'a calcatu cu petiorulu pe frunte si a disu: „dà-mi a trei a parte."

NB. Ucisulu avea unu afine, carele numai de curundu a scapatu din Gherl a, unde a fostu inchisu pentru omoru. Omulu acest'a a fostu pe la Hususeu si s'a departatu pentru neintielegerea cu Bor'a. — Acest'a este fapt'a descrisa catu se póte mai simplu.

Si se vedi, dle red., iubirea de romani si de adeveru a diarieloru maghiare ce scóte de aci.

„K e l e t" din Clusiu cóse fapt'a in gulerulu nu sciu caroru de prin Romani'a. Apoi éra elu se scapa, de ascrie fapt'a acest'a resbunarii. Cine inse a avutu vre-o afacere cu Bor'a? — Altii o lega de Daianu, numai cá se fia romanu.

„K ö z v é l e m é n y" nice mai multu nice mai pucinu, decatu una r e s c o l a r o m a n é s c a, unde mesteca binisioru Blasiulu cá sumutiatoriu. Diariulu acest'a rapitu de fantasiele sale dice, ca poporulu romanu agitatu de Blasiani s'au scolatu in numeru de 60 etc. si provoca pe regimu se iè mesuri energice in contr'a agitatoriloru.

Dér' apoi ce se si astepte romanulu dela unguru intru aceste tempuri grele, decatu calumnie reutatióse si alte semne de iubire, — sci domni'a ta, totu cá cele, ce amu inghititu dela eli, decandu amu apucatu a ne cunósce.

Onorata redactiune!

Ne rogamu de reproducerea urmatórei observatiuni:

Subscrisii façia cu asertiunile corespondintelui din Selagiu aparute in „Gazet'a Transilvaniei" iu Nrulu 39 si provenite séu din necunóscerea completa a lucrului — prin urmare din usiorintia culpabila, séu din rea vointia condemnabila, cumu-ca: despre fondulu monumentului Simeonu Barnutiu nu s'a datu la publicitate nici-unu ratiociniu si ca cu atatu mai puçinu se folosesce acestu fundu spre scopulu destinatu; se afla necessitati in interessulu adeverului si alu onórei multu stimatei si iubitei persóne, care a manipulatu pana acumu sumuliti'a incursa pentru susatinsulu scopu, a reflectá, cumu-ca: despre banii incursi pentru redicarea unui monumentu m a r e l u i r o m a n u **Simeonu Barnutiu,** s'a datu ratiociniu publicu inca in anulu 1869, ce se póte vedé in foile romane si anume in „Gazet'a Transilvaniei" Nr. 48 din 1869 si in 23 Maiu anului curgentu, candu subscrisii fura insarcinati prin presiedintele comitetului acestui fondu si ablegatulu, dn. Georgiu Popu, a scrutá pe bas'a documenteloru alaturate ratiociniulu acestui fondu, a statorí sum'a, la care acel'a s'a aredicatu in decursulu tempului si a-si dá parerea in obiectulu absolvirei manipulantelui de respunsabilitatea manipularii de pana acumu a fondului.

Subscrisii au scrutatu ratiociniulu, l'au aflatu in ordine, au statoritu sum'a fondului cu 315 fl. si au opinatu absolvirea manipulantelui prin comitetu de tóta respundiabilitatea. Sum'a de 315 fl. s'a predatu ingrigirei presiedintelui comitetului si se afla depusa in cass'a de pastrare in Zelau. Caus'a, pentru care nu s'a potutu intrebuintiá acestu fondu pana acumu spre scopulu destinatu, o va aflá fia-sicine usioru.

Pentru servitie patriotice si nationale nu astépta nici-unu barbatu intregu remuneratiune, dér' si mai puçinu atacuri directe séu indirecte. Este frumosu lucru, ba chiaru datorintia, a se interessá de treburi nationale, dér' si mai frumosu lucru este a se interessá asiá, cá se nu atacamu pe inaintatorii acestoru treburi inainte de a fi exactu informati despre starea lucrului. Acést'a trebuí se o scie si „Unu óspele" adunarei generale a „Reuniunei invetiatoriloru romani Selagieni", tienuta in 3/15 Maiu a. c. in Bocsi'aromana. —

Zelau, 14 Iuniu 1877.

Dr. I o a n u N i c h i t a, advocatu.
G a v r i l u T r i f u, prof. prep.
E m e r i c u P o p u, advocatu.

Noutati diverse.

— **(Examinele publice)** la scólele centrale romane gr. or. din Brasiovu cu finea an. scol. 1877 suntu defipte de catra directiune in seriea urmatória:

Examinele scripturistice si orali de promovére tienu dela 9—19 Iuniu s. v.

E x a m i n e l e p u b l i c e. a) la gimnasiu si scól'a comerciala si reala:

Luni in 20 Iuniu s. v. dela 8—11 óre a. m. are examenu cl. I gimn.

Dupa prandiu dela 3—6 cl. I reala.

Marti dela 8—11 cl. II gimn. si dela 3—6 p. m. II reala.

Mercuri dela 8—11 cl. III gimn., dela 11—12 tóte despart. din cantari; ér' p. m. la 3—5 francesa si dela 5—6 gimnastica.

Joi dela 8—10 cl. IV gimn., dela 10—12 cl. III reala, p. m. dela 3—6 cl. V—VII gimn. din Religie, l. romana, latina, elina, istori'a.

Vineri dela 10—12 a IV si V de fete.

Sambata in 25 dela 8—11, V—VII gimn. din maghiara, germana, matematica, scientie naturali si logica; ér' p. m. I si II comerciale.

— b) L a n o r m a, Joi in 23 dela 8—10 cl. I de fete; dela 10—11½ a II, dela 3—4½ p. m. III de fete.

S a m b a t a in 25 dela 8—10 cl. I, 10—11½ a II, dela 2—3½ p. m. II. b., p. m. dela 3½—5 III a. de copii.

L u n i in 27 dela 8—9½ cl. III b. de copii, dela 9½—11 cl. IV, tóte in norma se inchia cu cantari.

— c) E x a m i n e l e d e m a t u r i t a t e: in cl. VIII gimn. va fi luni in 27 Iuniu, orale inainte si dupa prandiu; ér' in cl. III comerciale Marti, in 28 Iuniu, inainte de prandiu.

In **29** S. Liturgia la baseric'a S. Nicolae, apoi in gimnasiu solemnitatea cu cetirea Classificatiuniloru si impartirea premieloru.

Se ne interessamu de progresele tenerimei nóstre, imbarbatanduo cu presenti'a catu de numerósa.

— (F a g a r a s i a n i i n o s t r i) se camu mira si necajescu pentru spionagiu. Flori in palaria. Pentru secaturi de acele 'i dóre capulu! Altele mai gróse 'i astépta. Se citésca spurcatiunile publicate asupra romaniloru din acelu districtu in Pesti Noplo Nr. 147 din 12 Iuniu de catra unu veniticu miserabile, care dice, ca petrece acolo de 2 ani si se subscrie cu literele initiali R. T. Acelu omu miserabile imparte pe intelligenti'a „valacha" din districtu si orasiu in doue cete (csoport, cá si cumu ar' vorbi de vite) adeca indigeni din locu, si venetici adunaturi. Veneticii suntu mai luminati, déra cu atata mai periculosi pentru statu. Déra si ceilalti suntu totu asia de periculosi. Ei se subinpartu in alte trei cete, adeca literati de sciintia superióre, de cari suntu prea pucini, apoi de cei cari sciu numai citi i scrie, cumu popi, notari si unii primari, in fine „poporulu cersîtoriu". Tiranii cei mai mari suntu popii, notarii, primarii. Basericele romanesci din acelu districtu in partea loru cea mai mare se asemana g r a s d u r i l o r u.*) In acele baserice popii si ceilalti literati facu politica, propaga ura de mórte contra maghiariloru, pe cari ii declara de tirani cumpliti; de aceea poporulu celu scarnavu (lusta) astépta pe muscali, precumu astépta jidovii pe Messi'a.

Asia ve trebuie voue romani din districtulu Fagarasiului, déca inca totu nu vreti se ve calviniti, se restaurati cele doue protopopiate romanesci calvinite din dilele lui Ápaffy, se ve goniti pe popii vostrii, se cereti alti dela Aiudu si anume pe popa Pánczél se-lu puneti in loculu vicariului numitu de Fötisztelendö Senior. Ce prosti mari sunteti voi valachiloru! Faceti-ve calvini si ati scapatu de spionagiu. Auditi pré-santiti archiepiscopi, basericele nóstre romanesci in anulu Domnului, 1877 suntu grasduri, si acésta o dice diariulu de cea mai mare autoritate, din cate scriu in limb'a maghiara.

— (B a n i f a l s i f i c a t i) Bancutie de argintu, mai vertosu de cele de 20 cr., curséza multe falsificate, fiindu numai spoite cu argintu; ele se cunoscu numai dupa ce se sterge argintulu de pe ele cu tempu; se potu inse cunósce pe sunetu si albeti'a batatória la ochi.

Scirile cele mai noua din Constantinopole suntu contradicatórie, ele spunu intre altele ca turcii ar' fi luatu Bajazidulu (in Asi'a), din Petersburgu se relatéza din contra oficialminte despre o noua victoria a russiloru de sub comand'a generalului Tergukassoff intre Seidekan si Delibaba. Turcii au apucatu fug'a, comandantele loru Mehemedu-pasi'a a cadiutu mortu. Multi turci au fostu prinsi, russii perdura 27 morti si 121 vulnerati.

Se vorbesce ca si a r m a t' a r o m a n a ar' fi trecutu Dunarea, ne lipsescu inse sciri mai esacte.

Din V e r s a i l l e s se anuntia ca camer'a francesa s'au dissolvatu.

*) Kevés kivétellel inkább istállohoz mint Istenházához hasonlo templomokban.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 26 Iuniu st. n. 1877.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	60.30	Oblig. rurali ungare .	73.50
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) .	65.60	„ „ Banat-Timis.	72.—
Losurile din 1860 .	111.—	„ „ transilvane .	71.80
Actiunile bancei nation.	780.—	„ „ croato-slav.	—.—
„ instit. de creditu	140.75	Argintulu in marfuri .	110.90
Londr'a, 3 luni . .	126.10	Galbini imperatesci .	5.90
		Napoleond'ori . . .	10.09
		Marci 100 imp. germ. .	62.25

Redactoru respundietoriu si editoru
I A C O B U M U R E S I A N U.

Editiunea: Cu tipariulu lui
I O A N E G Ö T T si fiu H E N R I C U.